

Lausunto kotouttamispalvelujen järjestämisestä vuoden 2023 alusta lukien

Kh 28.03.2022 § 50
58/00.04.01/2022

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmä on järjestänyt kuntien puolesta kotoutumisen edistämiseen liittyvät palvelut sekä huolehtinut maakunnallisesta kotoutumisen palveluiden koordinoinnista.

Lappeenranta-Imatra kaupunkiseudun työvaliokunta käsittelee asiaa kokouksessaan 22.2.2022 ja antoi sihteeristölle tehtäväksi valmistella kunnille lausuntopyynnön kotouttamispalvelujen järjestämisen alueellisesta mallista vuoden 2023 alusta, Lappeenrannan kaupungin mahdollisuudesta toimia isäntäkuntana ja kustannusjaon perusteista.

Lausuntopyyntö on toimitettu kuntiin 11.3.2022.

Kotoutumisen edistämistä koskeva laissa (jatkossa kotoutumislaki) säädetään kuntien tehtävistä kotoutumisen edistämistä. Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään kotoutumislain mukaan osana kunnallisia peruspalveluja ja työ- ja elinkeinohallinnon palveluja sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä. Etelä-Karjalassa kotouttamispalveluista on vastannut Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmä, Eksote.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee kotoutumisen edistämistä koskevan lain uudistusta. Uuden kotoutumislain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2024 samanaikaisesti työllisyyspalveluiden siirtoa kunnille koskevan sääntelyn kanssa. Kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisen palveluiden järjestämisestä tulisi kunnille (pois lukien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu). Työ- ja elinkeinoministeriö on kehottanut kuntia viime vuoden lopulla huomioimaan valmisteilla olevissa henkilöstönsä siirroissa sen, että kuntaan jää riittävästi henkilöstöä kotoutumista edistävien tehtävien järjestämiseen myös vuoden 2023 alusta.

Kuntalain mukaan kunta voi järjestää sille laissa säädetty tehtävät itse tai se voi sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Jos kysymys on lakisääteisestä yhteistoiminnasta, järjestämisvastuu on kunnan puolesta toisella kunnalla tai kuntayhtymällä. Eksoten maahanmuuttopalveluiden näkemyksen mukaan paras toimintamalli on jatkaa kotoutumisen edistämisen palveluiden järjestämistä maakunnallisesti. Myös työvaliokunta pitää maakunnallista mallia tavoiteltavana.

Jotta valmistelussa päästään etenemään, pyytää työvaliokunta kunnilta näkemystä siitä, mikä olisi kunnan näkökulmasta paras kotouttamispalvelujen tehtäväkokonaisuuden järjestämisen malli vuodesta 2023 eteenpäin (maakunnallinen, seutukunnallinen vai järjestäminen omana toimintana). Lisäksi työvaliokunta pyytää kuntia ottamaan kantaa, onko kunnalla halukkuutta toimia palveluiden järjestäjänä toisten kuntien puolesta ja jos ei, niin mikä olisi kunnan näkökulmasta tavoiteltavin järjestämisen malli.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Harri
Päätösehdotus	<p>Lausuntonaan kunnanhallitus toteaa, että Rautjärven kunnan näkemyksen mukaan TE2024 – uudistuksen valmistelu ja Eksoten kotouttamispalvelujen asiantuntemuksen säilymisen näkökulmasta kuntien vastuulle jäävien kotouttamispalvelujen hajottaminen olisi tässä vaiheessa järjetöntä, kun kotouttamistehtävässä onnistuminen on niin maakuntaohjelmassa kuin kuntien strategioissa nostettu keskeiseksi elinvoiman kehittymisen edellytykseksi.</p> <p>Maakunnan ja kuntien kannalta on tarkoituksenmukaista koota kotouttamispalvelut jatkossa työllisyysalueelle. Siirtymävaiheessa toimivin vaihtoehto on järjestää palvelut isäntäkuntamallilla Lappeenrannan kaupungin organisaatioon.</p> <p>Eri kuntien tarvitsemat palvelut vaihtelevat tilanteesta riippuen. Tällä hetkellä erityisesti ukrainalaisten pakolaisten osalta tarvitaan jalkautettuja palveluita useissa kunnissa. Rautjärven kunta edellyttää, että lähipalveluja voidaan tuottaa kuntaan tänä ja kahtena seuraavan vuonna tulevien kiintiöpakolaisten kotoutumisen tukemisessa.</p> <p>Toiminnan kustannukset tulee jakaa tavalla, joka ottaa huomioon kuntien asukasluvun, maahanmuuttajien ja vastaanotettujen pakolaisten määrän kunnassa suhteessa niiden kotouttamispalveluille tuottamaan työmäärään.</p>
Päätös	Hyväksyttiin.